

VYSOKÁ ŠKOLA
CHEMICKO-TECHNOLOGICKÁ
V PRAZE

Responsible R&I

Etické a genderové aspekty výzkumu

Ing. Anna Mittnerová

anna.mittnerova@vscht.cz

EUPRO II, LE14016

EUPRO II, LE12005

Horizon 2020

- the Framework Programme for Research and Innovation (2014-2020)

1. Excellent Science

European Research Council

Future and Emerging Technologies

Marie Curie Actions

Research Infrastructures

2. Industrial Leadership

Leadership in Enabling & Industrial Technologies

- information and communication technologies
- nanotechnologies
- advanced materials
- biotechnology
- advanced manufacturing and processing
- space

Access to Risk Finance

Innovation in SME

3. Societal Challenges

7 Challenges

- Health, Demographic Change and Wellbeing
- Food security, sustainable agriculture, marine and maritime research and the bio- economy
- Secure, Clean and Efficient Energy
- Smart, Green and Integrated Transport
- Climate Action, Resource Efficiency and Raw Materials
- Europe in a changing world: Inclusive, Innovative and Reflective Societies
- Secure Societies – Protecting Freedom and Security of Europe and its Citizens

Joint Research Centre (JRC)

Widening Participation

Science with & for Society

European Institute of Innovation and Technology (EIT)

Joint Programming P2P

Joint Technology Initiatives (JTIs) P2B

Science with and for Society

<http://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/h2020-section/science-and-society>

Je průřezovou součástí programu HORIZON 2020

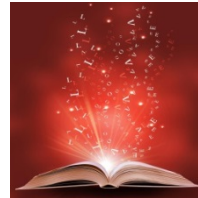
Cíle:

- budovat efektivní vztah mezi vědou a celou společností
- získávat nové talenty pro vědu,
- propojovat vědeckou komunitu více s občanskou společností a komerční sférou tak, aby se výsledky výzkumu a inovací více promítaly do skutečných potřeb evropské společnosti.
- Klíčovou aktivitou je **RESPONSIBLE RESEARCH & INNOVATION**
- Projekty na transformaci institucionální kultury, na podporu zavádění nového přístupu zainteresovaných stran k obsahu výzkumu a inovací

Responsible Research and Innovations

<http://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/h2020-section/responsible-research-innovation>

- Tematické součásti RRI
- Public engagement
- Open access
- Ethics
- Gender
- Science education

Projekty na transformaci institucionální kultury, na podporu zavádění nového přístupu zainteresovaných stran k obsahu výzkumu a inovací

- <http://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/news/responsible-research-and-innovation-video>

OPEN ACCESS

Otevřený přístup k vědeckým výsledkům

- Princip zpřístupnit výsledky výzkumu a inovací, které byly vytvořeny za přispění veřejných prostředků (FP7, H2020) evropským výzkumníkům a nabídnout je zejména malým a středním firmám (SME)
- publikování – v režimu otevřeného přístupu
- 2 modely: **GREEN OA** – vlastní archivace, přístup okamžitý nebo zpožděný
GOLD OA – výsledky jsou zpřístupněny pomocí vydavatele časopisu, publikace, platí výzkumník, uznatelný náklad projektu
- Open Access Fact Sheet -
https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/sites/horizon2020/files/FactSheet_Open_Access.pdf
- Open access pilot specific guides
http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/funding/reference_docs.html#fp7

How to complete your ethics Self-Assessment

http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/call_ptef/pt/h2020-call-pt-msca-rise-2015_en.pdf

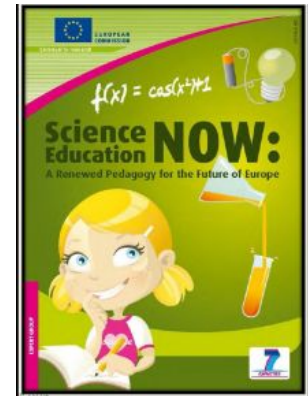
Otázky zda Váš výzkum zahrnuje:

1. Human embryos/foetuses – lidská embrya /plody
2. Humans – výzkum na lidech
3. Human cells / tissues – lidské buňky/ tkáně
4. Personal data - osobní data
5. Animals - výzkum na zvířatech
6. Third countries – výzkum na lidech z třetích zemí
7. Environment & Health and Safety – zda výzkum nemůže ohrožovat životní prostředí, zdraví a bezpečnost
8. Dual use – nemohou být výsledky zneužity třeba teroristy ?
9. Misuse - zneužití
10. Other ethics issues – další etické aspekty

Pokud ANO – napiště v návrhu projektu, jak zajistíte, aby nedošlo k neetickému přístupu při řešení projektu nebo při využití jeho výsledků.

Atraktivní vzdělávání mládeže v přírodovědných a technických předmětech

- STEM subjects – Science, Technology, Engineering and Mathematics – přírodovědné a technické předměty
- IBSL – Inquiry based science education - badatelsky orientovaná výuka žáků SŠ
- http://ec.europa.eu/research/science-society/document_library/pdf_06/report-rocard-on-science-education_en.pdf
- Cíl: získat nové mladé talenty do vědy a inovací
- Mezinárodní konference – Florencie, IT
[New Perspectives in Science Education](#)
- VŠCHT Praha - projekt H2020 SciChallenge – „New generation participatory science challenges using digital and social media to make science education and careers attractive for young people”

Co se skrývá za slovem gender

http://en.wikipedia.org/wiki/Sex_and_gender_distinction

Sex (en) – pohlaví (cz)

- odlišení muže a ženy podle biologických znaků souvisejících s reprodukcí, není proměnlivé s historickou dobou, kulturou a zeměpisným místem => NEMĚNÍ SE

Gender (en i cz) – genus (latina) = rod

- odlišení muže a ženy z hlediska jejich **sociální role** v dané historické době, kultuře a zeměpisném místě
=> PROMĚNLIVÉ - a to značně, v poslední době zejména ve vyspělých státech (USA, Kanada, Evropa, ..)
- Přináší zohlednění i do vědy, výzkumu a inovací

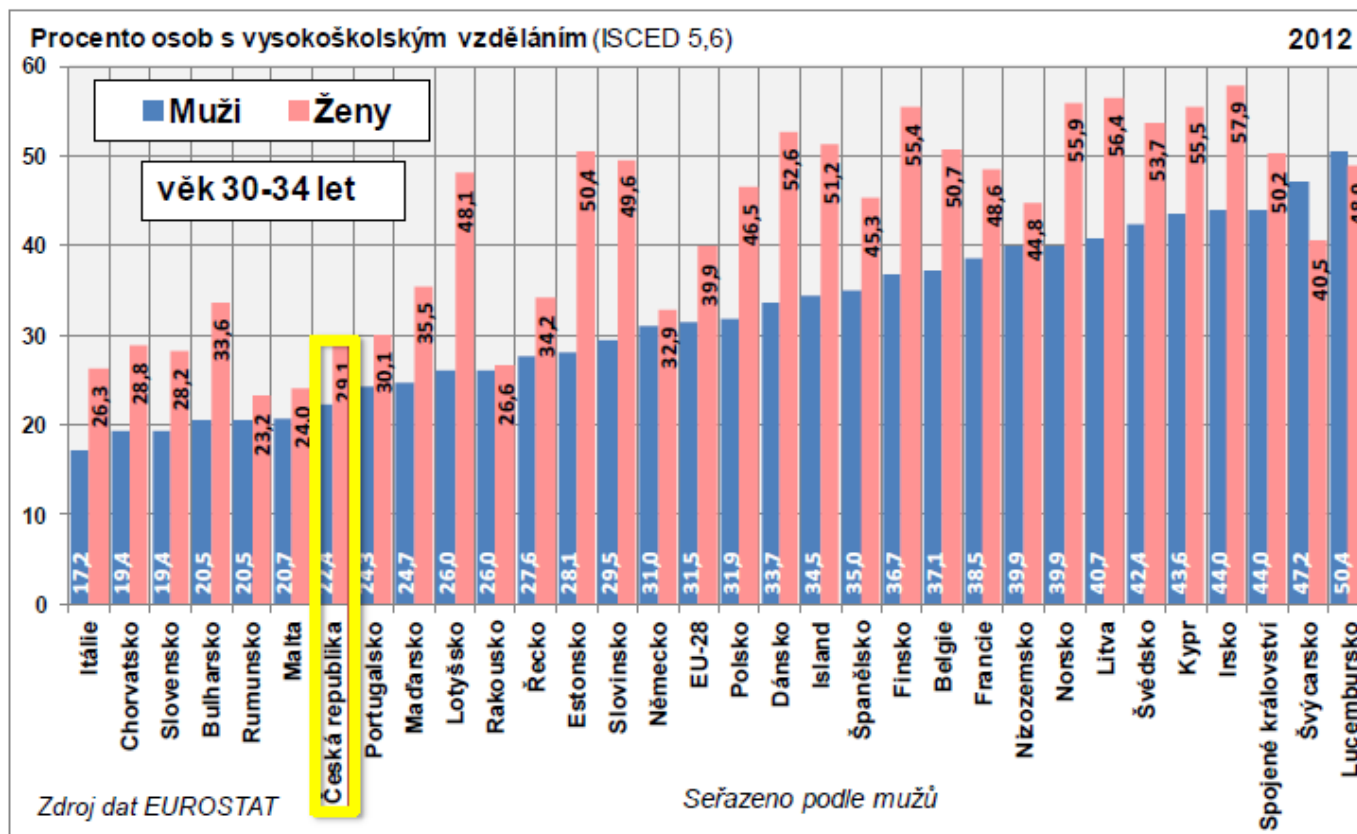
Poznámka

- sex a gender jsou někdy používány zaměnitelně

KREDO – kulatý stůl – 20.1.2015

http://kredo.reformy-msmt.cz/download/kulaty-stul/05_Vit_Vozenilek_Alena_Vondrakova.pdf

Statistika 2012 - Ženy dosahují častěji VŠ vzdělání oproti mužům

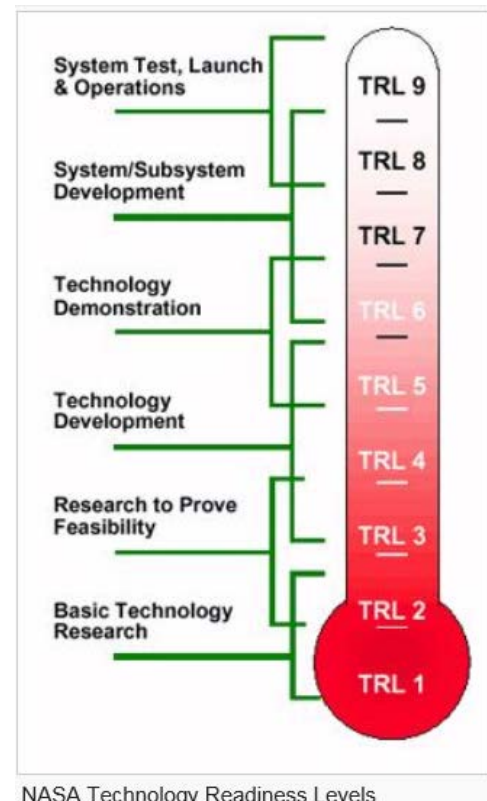
Společnost, konkurenceschopnost

Technology Readiness Levels (TRL)

- Pokud vložíme do žen investice do vzdělání, měl by mít stát zájem, aby se tato investice zúročila
- V procesu TRL, od základního výzkumu přes vývoj, inovace, výrobu a uplatnění produktu nebo služby na trhu je vhodné uplatňovat „Sex-gender analysis a Gendered innovation“

Zapojení žen a genderové hledisko zahrnujeme:

- 1. Do samotného obsahu výzkumu:**
zejména v lékařství, farmacii, přírodních vědách
životním prostředí, chemii, potravinářství, architektuře,
designu, konstrukčních, informačních technologiích,
- 2. Do vedení projektových týmů, hodnotících komisí a panelů, managementu**
- 3. Produkty a služby vyhovující i potřebám žen**

vodítka na webu Gendered innovation

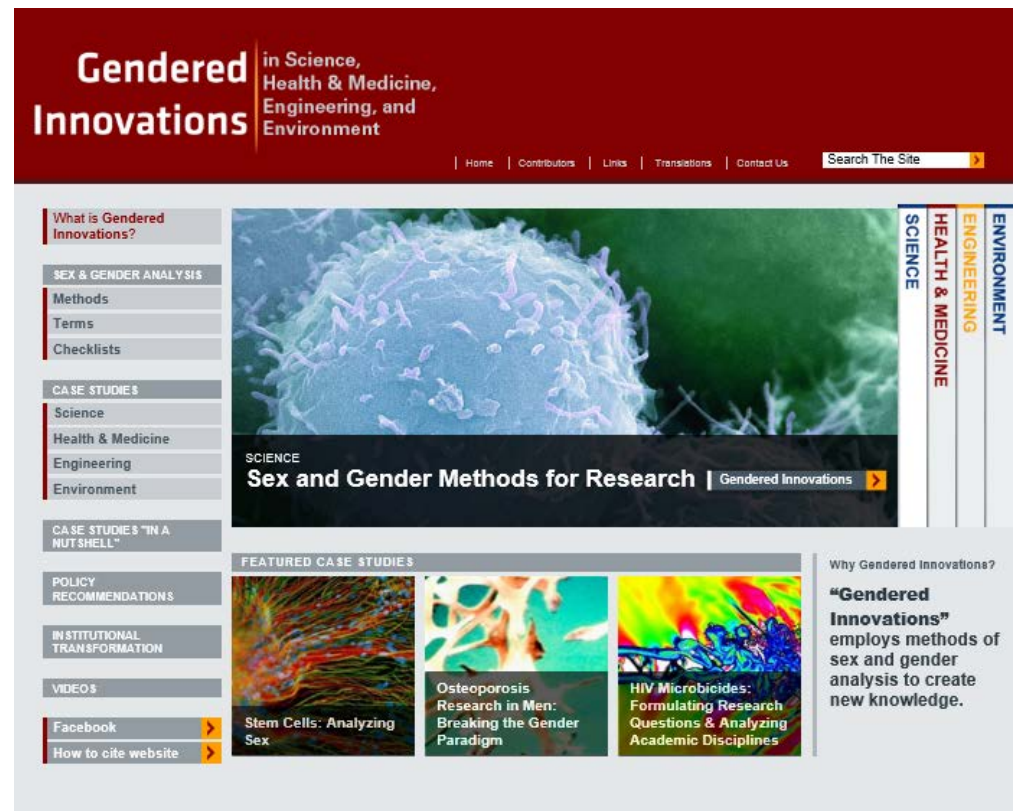
<https://genderedinnovations.stanford.edu/>

- Politiky velkých grantových agentur <http://genderedinnovations.stanford.edu/sex-and-gender-analysis-policies-major-granting-agencies.html>
- Politiky peer-reviewed journals <http://genderedinnovations.stanford.edu/sex-and-gender-analysis-policies-peer-reviewed-journals.html>

Stanford University, California
94305. USA

Professor Londa Schiebinger

Professor of the History of Science
Director of Graduate Studies,
Director, Gendered Innovations in
Science, Health & Medicine,
Engineering, and Environment

Důležité odkazy

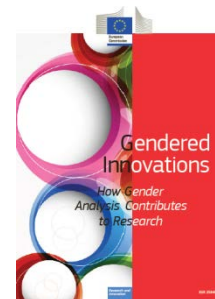
GENDERED INNOVATION How Gender Analysis
Contributes to Research - příručka zpracovaná pro EC
DG R&I v 7.RP, obsahuje vysvětlení , příklady projektů
http://ec.europa.eu/research/science-society/document_library/pdf_06/gendered_innovations.pdf

Národní kontaktní centrum – ženy a věda
<http://www.zenyaveda.cz>, <http://www.nkc.cz>

PROČ A JAK na genderovou rovnost ve vědě
<http://www.zenyaveda.cz/files/manual-nkc.pdf>

Genderová rovnováha - aktivity na utváření
institucionální kultury na VŠCHT Praha , <https://gro.vscht.cz/>

TRIGGER – projekt 7.RP, <http://triggerproject.eu/>

PROČ A JAK
NA GENDEROVOU ROVNOST VE VĚDĚ

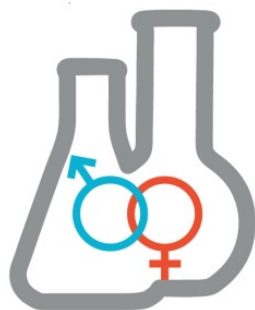

VYSOKÁ ŠKOLA
CHEMICKO-TECHNOLOGICKÁ
V PRAZE

Děkuji za pozornost !

GRO.VSCHT.CZ

Ing. Anna Mittnerová

anna.mittnerova@vscht.cz

VŠCHT Praha,

Oddělení pro vědu a výzkum

<http://eupro.vscht.cz/gro>

EUPRO II, LE 14016

20.5.2015